

Forårstur til Klokkedal, Bjerrelide og Purhøj

Tekst og foto: Eigil Holm

Den 1. juni står naturen i sin fuldeste pragt. Blomsternes hoveder lyser op i alt det grønne, fuglene synger, og insekterne summer. Alle skal jo nå at formere sig, inden det bliver efterår.

Folkebladet inviterer læserne på en kombineret bus- og spadseretur under kyndig vejledning. Vi har valgt at besøge Klokkedal og Bjerrelide, for her har Horsens-egnen en masse skønne oplevelser at byde på. Der er gode stier, man kan gå på i almindelige sko, og begge steder ligger få kilometer fra Horsens, så vi bruger ikke megen tid på bustransport. Altså: Velkommen i det grønne.

Klokkedal er den kønne ramme om Klokkedal Bæk og Boller Mølle.

Boller Mølle

En bekvem gangsti går langs bækken fra Boller Mølle til sydenden af skoven ved Uth.

Det første, man møder, er brusen af vand fra fisketrappen op til mølledammen. Så ser man Boller Møllens bygninger i rødt bindingsværk. Møllen har malet mel i flere hundrede år, og vandhjulet er der endnu. Det ligger inde i møllebygningen, og en kanal fra mølledammen fører vandet ind i huset. Her rammer det hjulets nederste skovle og drejer det. Det er altså et underfaldshjul.

På turen lukker statsskovvæsenet os ind i møllebygningen, og vi ser hjulet og mølleværket arbejde. Før dampmaskinen var vandkraft den vigtigste energikilde, og Klokkedal Bæk drev både denne vandmølle og en savmølle på den anden side af vejen til Juelsminde.

Når hjulet ikke er i drift, lukkes vandet ud gennem kanaler på begge sider af møllen. Ved truende oversvømmelser trækker man stigebordene op, så vandet kan løbe uden om møllen.

Fisketrappe

Den østlige kanal blev bygget om til en fisketrappe i 1990, så havørrederne kan trække op i bækken og gyde deres æg i grusbankerne. Trappen består af en række bassiner, der forbindes med små vandfald. De er ikke større, end at havørreden kan springe fra bassin til bassin.

Fisketrappen er en succes, for efter at Vejle amt byggede den, er Klokkedal

Udsigt fra Purhøj over Klokkedal og Horsens. I baggrunden ses Yding Skovhøj og Ejer Bavnehøj, Danmarks højeste punkter.

Bæk blevet et af Danmarks rigeste havørredvande. Det skyldes også, at vandet er helt rent.

Turen gennem skoven byder på grave af ræv og grævling. De tankeløse dyr har anbragt hullerne midt i stien.

Lugten af rovdyr viser, at ræven bor i en af hulerne. Raslen af mus tyder på, at ræven har nok at leve af. Musene har også nok at æde, for det vrirler med kimplanter af bøg. Sidste år satte bøgen særligt megen frugt, og musene har samlet forråd og levet godt hele vinteren. Det betyder også, at ugler og rovfugle vil få særligt mange unger på vingerne i år, for de fodres med mus.

Skoven er rig på fugle: Spætter, træløbere, spætmejser og mange flere. Kodriverne og anemonerne blomstrer.

Ved enden af skoven bliver Klokke

dal træløs. Her græsser køer i dalen og på skråningerne.

Det ser ud, som om skrænten har lange trappetrin. Det er fårestier. De dannes, når det øverste af jorden tør, mens det nederste er frossent. Så skri-der det øverste jordlag, og trinene dannes. De har intet med får at gøre, trods navnet.

Bjerrelide og Purhøj

Næsten overalt på Horsens-egnen kan man se Bjerrelide med Purhøj.

Bjerrelide er en vældig bakke, der pludseligt rejser sig 50-60 meter op fra det jævnt skrånende landskab. Selve bakkeryggen ligger i 110-120 meters højde.

Under istiden var Bjerrelide frossen

og modstod isen, mens den skred hen over bakken, men nordsiden blev slettet glat og stejl af den vandrende is.

Ad en stejl asfalteret vej kommer man op til Purhøj, en kæmpehøj fra stenalderen. Den er bevokset med vrangtræer, der antager særlige former. Selve højen ligner nærmest et krater, fordi uautoriserede skattejægere har plyndret graven.

Nøgne kirker

Fra Purhøj er der en kolossal udsigt over hele Horsens-egnen og langt ud over Kattegat. Man kan se de fleste af egnens kirker, samt Dallerup Sø og Horsens by. Man forstår godt, at tyskerne havde en lyttepost her under krigen.

Herfra ser man Uth og Tyrsted kirker. De ser særligt uanstændige ud, fordi der ingen træer er omkring dem.

En træhadende provst fik dem fjernet, fordi han foretrak nøgne kirker. Træerne havde stået der i flere hundrede år, fordi de skulle tjene til kreaturfoder, når fjenden var i landet. Så søgte befolkningen ind bag kirkegårdsdiget, der kunne forsvares. De tog kreaturerne med, og de kunne så leve af træerne: Ask, elm og lind. Det er heldigvis ikke aktuelt mere, men man kan godt savne træerne.

Heldigvis er der plantet nye træer, så kirkerne kan blive anstændigt påklædt i løbet af nogle år.